

INFORMACIJA

INICIJATIVA IZGRADNJE INTEGRITETA (Building Integrity Initiative)

Ministarstvo odbrane Crne Gore je 20 jula 2012. godine slanjem pisma pomoćniku Generalnog sekretara NATO za politička pitanja i bezbjedonosnu politiku (Political Affairs and Security Policy-PASP), ambasadoru Dirku Brengelmanu, u ime države Crne Gore, izrazilo namjeru da se priključi Inicijativi izgradnje integriteta u sektoru bezbjednosti i odbrane.

Nakon slanja pisma namjere, pristupilo se ispunjavanju Upitnika o izgradnji integriteta u sektoru odbranu, koji je nakon kompletiranja dostavljen PASP-u. Prilikom ispunjavanja navedenog Upitnika, ostvarena je saradnja Ministarstva odbrane sa mnogim organima državne uprave, a posebno sa Ministarstvom pravde i ljudskih prava, Upravom za antikorupcijsku inicijativu kao i Vrhovnim državnim tužilaštvom Crne Gore, koji su pružili doprinos kroz dostavljanje stručnih odgovora u domenu njihove nadležnosti.

Nakon kompletiranja i predaje Upitnika o izgradnji integriteta Odjeljenju za politička pitanja i bezbjednosnu politiku (PASP) krajem februara o.g., uslijedila je prva posjeta NATO ekspertskeg tima Crnoj Gori u periodu od 13.-16.maja 2013. god., kako bi se održali intervjui sa relevantnim akterima, sagledala otvorena pitanja nakon analize ispunjenog Upitnika i pripremio nacrt finalnog izvještaja (Peer Review). U septembru 2013. god. dostavljen je nacrt izvještaja nakon čega su predstavnici NATO tima za izgradnju integriteta ponovo posjetili Crnu Goru u decembru 2013. godine.

Pored navedenog, Ministarstvo odbrane Norveške je krajem 2012. godine iniciralo projekat Izgradnja integriteta prilagođenog za zemlje Jugoistočne Evrope, koji ima za cilj pomoć ne-NATO članicama da se pripreme za članstvo u Alijansi, podršku u prepoznavanju i implementaciji mjera u borbi protiv korupcije, kao i podizanje svijesti o Izgradnji integriteta. Projekat se sastoji od dvije faze, gdje prva faza podrazumijeva analizu potreba, odnosno sagledavanje trenutne situacije u zemlji radi prepoznavanja rizičnih faktora koji mogu doprinijeti korupciji, dok se u drugoj fazi, na osnovu rezultata analize, definišu mogući projekti i reforme. Analiza potreba je implementirana kroz saradnju norveške Vlade sa Ministarstvom odbrane i drugim relevantnim institucijama u martu 2013. godine, na način što je lokalni

ekspert obavio intervjue sa predstavnicima institucija obuhvaćenih analizom. Na osnovu izvršene analize potreba, lokalni ekspert je na zahtjev institucija koje su bile obuhvaćene analizom (Min. Pravde, Min. Unutrašnjih poslova, Min. Odbrane, Agencija za antikorupcijsku inicijativu, Uprava za kadrove) pripremio predlog projekta pod nazivom „Jačanje sistema integriteta u oblasti bezbjednosti i odbrane“ u predviđenom trajanju od tri godine. Projekat se fokusira na 6 mehanizama za promovisanje integriteta u Ministarstvu odbrane i Ministarstvu unutrašnjih poslova: Administrativne procedure, Aranžmani za upravljanje ljudskim resursima, Aranžmani za javne nabavke/ raspolaganje sredstvima, Aranžmani za rješavanje sukoba interesa, Aranžmani vezano za slobodan pristup informacijama, Aranžmani za upravljanje i praćenje rizika od korupcije. Opšti cilj projekta je da podrži izgradnju boljeg sistema javnog integriteta, kroz smanjenje pravnih i institucionalnih rizika od korupcije u sektoru bezbjednosti i odbrane. Projekat ima pet konkretnih ciljeva:

- a. identifikovanje i mapiranje rizika od korupcije u sektoru odbrane i bezbjednosti;
- b. izradu predloga za svođenje rizika od korupcije na minimum;
- c. pružanje pomoći u implementaciji predloga za svođenje rizika od korupcije na minimum;
- d. podizanje nivoa kompetencija državnih službenika i
- e. Sistematizovanje i distribuiranje iskustava koja se odnose na sektor bezbjednosti.

Projekat ima jasno predviđene rezultate koji se odnose na navedene ciljeve i to:

- **analize** koje prepoznaju pravne i institucionalne rizike od korupcije u sektoru odbrane i bezbjednosti;
- **dva dokumenta** – po jedan za svako ministarstvo – koji navode mjere i planove aktivnosti kojima će se odgovoriti na rizike prepoznate u izvještajima o analizi rizika;
- **implementaciju aktivnosti** radi unapređenja sistema integriteta u sektoru odbrane i bezbjednosti nakon usvajanja dokumenata koji definišu mjere/ planove aktivnosti;
- implementaciju mjera za **izgradnju kompetencija** u Ministarstvu odbrane i Ministarstvu unutrašnjih poslova i aktivnosti informisanja/ podizanja svijesti usmjerenih na predstavnike akademskih institucija i civilnog društva;
- **plan obuke** za organizovanje kontinuirane izgradnje kompetencija postojećih i budućih zvaničnika iz sektora odbrane i bezbjednosti.

Obzirom da novi Zakon o državnim službenicima i namještenicima uvodi pravnu novinu i obavezuje svaku državnu instituciju da razvija i implementira plan integriteta, Ministarstvo odbane započelo je proces izrade Plana integriteta. S tim u vezi, formirana je Radna grupa za pripremu i izradu Plana integriteta, čiji je zadatak da pripremi program izrade i njegovo sprovođenje, upozna zaposlene sa potrebom donošenja Plana i dostavi izrađen prijedlog starješini organa na usvajanje. U skladu sa zakonskom formulacijom, ti planovi treba da budu zasnovani na procjeni rizika od korupcije i analizi njihovog potencijalnog uticaja, kao i da formulišu i predlažu mjere za ograničavanje i smanjenje tih rizika. To je jedna od oblasti gdje gore navedeni projekat može na najbolji način podržati aktivnosti države vezano za borbu protiv korupcije.